

Wykorzystywanie i zaniechanie Seniorów i system sprawiedliwości karnej

Informacje dla Seniorów

Niniejszy zestaw pochodzi z serii informacyjnej dla seniorów. Pozostałe elementy serii to:

- *Wykorzystywanie oraz zaniechanie Seniorów – czy jest to przestępstwem?*
- *Zgłaszanie przestępstw na policji i co odbywa się, kiedy składa się takie zgłoszenie*
- *Zgłaszanie sytuacji wykorzystywania oraz zaniechania wedle 3 części Aktu o kurateli nad dorosłymi*
- *Gdzie można otrzymać pomoc prawną*
- *Przekazywanie innym osobom upoważnienia do pomocy w załatwianiu swoich spraw*

Coraz więcej sytuacji dotyczących przestępstw przeciwko seniorom zostaje zgłaszanych na policji. Ma to miejsce częściowo dlatego, że policja i mieszkańcy wielu okolic współpracują ze sobą w celu zapewnienia starszym osobom bezpieczeństwa, kiedy znajdują się one w niebezpieczeństwie.

Zupełnie naturalnie istnieją pewne pytania co do tego, jak działa system sprawiedliwości.

Rola policji

Policja bada:

- zgłoszenia dotyczące spraw bezpieczeństwa, szczególnie, jeżeli zagrożona osoba nie jest w stanie pomóc sama sobie,
- zgłoszenia o przestępstwach,
- podejrzane zachowania, które sprawiają, że policja uważa, że popełnione zostało przestępstwo.

Jak zwykle wygląda dochodzenie policyjne?

Dochodzenie policyjne zwykle włącza:

- przesłuchanie osoby, która stała się ofiarą oraz świadków, aby zrobić raport
- zbieranie dowodów
- zbieranie oświadczeń od ofiar i świadków
- zbieranie medycznych dowodów śledczych (dowody śledcze używane są w sądach)
- utrzymywanie miejsca przestępstwa w nienaruszonym stanie, również określane jako zachowanie miejsca przestępstwa
- przesłuchiwanie podejrzanej osoby oraz, w niektórych przypadkach, aresztowanie jej lub jego.

Kiedy policja dokonuje aresztu?

Jeżeli jest wystarczająco dużo dowodów, że zostało popełnione przestępstwo, policja zaaresztuje osobę podejrzaną. Areszt taki jest dokonany, aby potwierdzić tożsamość osoby podejrzanej, aby zapobiec dalszemu popełnianiu przestępstwa oraz aby zapewnić ofierze bezpieczeństwo.

Co ma miejsce, jeżeli winny jest zaarrestowany?

Kiedy winny jest zaarrestowany, policja:

- 1) zatrzyma tę osobę, jeżeli uważa, że on lub ona może być niebezpieczny/-a dla innych lub, że ta osoba może nie pojawić się w sądzie wedle wymagań. Radca królewski (Crown counsel) przeprowadzi przesłuchanie o nazwie "show cause hearing", w którym wyrazi przyczyny niewypuszczenia oskarżonej osoby do momentu pierwszego przesłuchania lub rozprawy.

Lub,

- 2) zwalnia tę osobę wedle warunków związanych z uwolnieniem

Policja przygotowuje raport dla rady królewskiego (Crown Counsel)

Jeżeli policja uważa, że zostało popełnione przestępstwo, przygotowują oni raport dla radcy królewskiego (Crown counsel) z propozycją zarzutów, które zostaną przedstawione.

Taki raport nosi nazwę **Report to Crown Counsel (RTCC)**. Czasem jest też określany jako "szczegóły" czyli "particulars" zarzutu. Raport ten zawiera informacje o faktach, które zebrala policja w trakcie dochodzenia i o szczegółach zarzutu i aresztu.

Rola radcy królewskiego (Crown Counsel)

Radca królewski zaznajamia się z raportem policyjnym i decyduje czy podejrzana osoba powinna być oskarżona. Decyzja radcy królewskiego jest oparta o to czy istnieją wystarczające dowody, aby skazać tę osobę w związku z przestępstwem. Radca królewski przemyśli również to, czy przedstawienie zarzutów leży w zakresie dobra społeczeństwa. On lub ona weźmie pod uwagę szczegóły przypadku i zagadnienia miejscowego środowiska w trakcie podejmowania decyzji dotyczącej dobra publicznego.

Podczas podejmowania decyzji odnośnie przedstawiania zarzutów, radca królewski również bierze pod uwagę:

- powagę zarzutów
- czy poważna krzywda stała się osobie, która jest ofiarą przestępstwa
- czy użyta została broń
- czy ofiara przestępstwa była w bezradnej sytuacji
- czy oskarżona osoba była skazana za jakieś przestępstwa w przeszłości
- czy osoba oskarżona była na stanowisku powierniczym
- czy przestępstwo było umotywowane rasą, pochodzeniem, kolorem, religią, płcią, wiekiem, umysłowym lub fizycznym upośledzeniem, poglądami politycznymi lub orientacją seksualną ofiary
- czy występuje znaczna różnica między rzeczywistym a umysłowym wiekiem oskarżonego i osoby która została ofiarą
- czy przestępstwo zostało popełnione podczas, kiedy domniemany przestępca podlegał/-a nakazowi Sądu
- czy przestępstwo, nawet jeżeli samo nie poważne, jest szeroko występujące na terenie, gdzie zostało popełnione

Składanie zarzutów

Jeżeli radca królewski zadecyduje, że osobie oskarżonej powinno się złożyć zarzuty, przygotowana jest "informacja", która stwierdza, jakie to są zarzuty. Sędzia pokoju przeprowadzi "przysięgę informacji" przez oficera policji.

Ważne jest, aby osoba, która ma przedstawione zarzuty miała prawnika do pomocy z zarzutami w sądzie karnym. Ofiara przestępstwa nie potrzebuje prawnika, aby złożyć zarzuty przeciwko oskarżonemu/-j. Radca królewski będzie prowadzić sprawę przeciwko oskarżonemu/-j w imieniu państwa.

Rola pracowników usług dla ofiar (Victim Service Workers)

Pracownicy usług dla ofiar zapewniają ofiarom przestępstw informacje o ich sprawie pochodzące od policji i radcy królewskiego. Pracownicy usług dla ofiar mogą również dostarczyć informacji o specjalnych potrzebach i kwestiach ofiary do policji lub radcy królewskiego.

- **Środowiskowe usługi dla ofiar** – te programy są dostępne przez agencje środowiskowe w całej prowincji. Niektóre specjalizują się w przemocach rodzinnej i seksualnej, a inne w oferowaniu usług dla osób pochodzących z rdzennych (aboriginal) lub różnych innych środowisk kulturowych.
- **Policyjne programy usług dla ofiar** – te programy, które znajdują się zwykle w komisariatach policji w wielu okolicach B.C., współpracują z ofiarami wszelkich przestępstw przeciwko własności lub osobie i zwykle są aktywowane z momentem powiadomienia policji o przestępstwie.
- **VictimLINK** – jest to bezpłatna linia telefoniczna na całą prowincję, która dostarcza informacji i skierowań wszystkim ofiarom przestępstw oraz natychmiastową pomoc kryzysową ofiarom przemocy rodzinnej i seksualnej. Proszę zadzwonić pod bezpłatny numer 1-800-563-0808 24 godziny na dobę i 7 dni w tygodniu. Jest to usługa wielojęzyczna i TTY. Osoby głuche i niedosłyszące mogą zadzwonić do TTY pod numer 604-875-0885.

Rekompensata lub odbieranie własności zabranej w trakcie przestępstwa

Kodeks karny twierdzi, że przestępcy można nakazać spłacenie rekompensaty ofierze oraz zwrot jakiegokolwiek własności zdobytej w trakcie przestępstwa. W niektórych przypadkach spłacenie może być częścią zwolnienia warunkowego lub nakazu zwrotu. To może nastąpić tylko w sytuacji, kiedy miejsce miała bezpośrednia kradzież i nie ma wątpliwości ani niejasności co do utraconej kwoty, ani niezgody co do wartości.

W Kolumbii Brytyjskiej ofiara przestępstwa może być uprawniona do rekompensaty finansowej nawet, jeżeli nie złożono żadnych zarzutów. Proszę skontaktować się z **Crime Victim Assistance Program** pod numerem 604-660-3888 lub pod numerem bezpłatnym 1-866-660-3888 po dalsze informacje o składaniu roszczenia.

O rekompensaty lub zwrot dóbr można też starać się u osoby winnej wykorzystania, poprzez proces cywilny lub sądowy. Istnieją w nim pewne ograniczenia, więc należy postarać się o poradę prawną w jak najszybszym trybie.

Skargi i odwołania

Odnośnie policji

W Kolumbii Brytyjskiej istnieją dwa rodzaje sił policyjnych: RCMP oraz policja miejska. Niektóre okolice mają też siły policyjne First Nations czyli ludności rdzennej.

Jeżeli ma Pan/-i pytania lub kwestie dotyczące tego jak policja działała w sprawie, proszę najpierw porozmawiać z oficerem lub z jego/-j zwierzchnikiem. Wiele nieporozumień lub problemów przekazu informacji można rozwiązać na tym poziomie.

Jeżeli problem nie jest rozwiązany, a skarga odnosi się do policji miejskiej lub policji First Nations, proszę skontaktować się z komisarzem skarg dotyczących policji (Police Complaint Commissioner). Proszę zadzwonić pod (604) 660-2385 w Vancouver. Po więcej informacji o procesie składania skargi, proszę przejrzeć broszurę *If You Have a Complaint Against the Police in BC*.

W sprawie skargi przeciwko członkowi Royal Canadian Mounted Police, proszę skontaktować się z komisją skarg publicznych przeciwko RCMP czyli Commission for Public Complaints Against the RCMP. Proszę zadzwonić pod bezpłatny numer 1-800-665-6878. Po więcej informacji, proszę przejrzeć broszurę *The Commission for Public Complaints Against the RCMP*.

O radcy królewskim (Crown Counsel)

Jeżeli radca królewski podjął decyzję o nieskładaniu zarzutów, podczas kiedy Pan/-i uważa, że istnieją dobre przyczyny, aby tego dokonać, można poprosić radcę królewskiego o wyjaśnienie wedle Aktu o ofiarach przestępstwa czyli **Victims of Crime Act**. Lub też, jeżeli Pan/-i wspomaga seniora, który nie jest w stanie poprosić o wyjaśnienie, Pan/-i może złożyć taki wniosek w imieniu seniora.

Aby dowiedzieć się więcej o prawie i o swoich prawach, proszę zadzwonić do **B.C. CEAS pod numer 604 437-1940** jeżeli mieszka Pan/-i w Lower Mainland lub pod bezpłatny numer **1 866 437-1940** w pozostałych częściach prowincji.

Niniejszy zestaw informacyjny został przygotowany przy pomocy finansowej okolicy Surrey Health Grant, Fraser Health Authority